

KÖZMŰVELŐDÉS

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI KATHOLIKUS HETILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

GYULAFEHÉRVÁR (VAR.)

Telefon szám 16.

Felelős szerkesztő: **SOÓTHY GYULA.**

LAPTALAJDONOS

AZ ERDÉLYI RÓM. KATH. IRODALMI TÁRSULAT

ELŐFIZETÉSI ARAK:

Egész évre	— — — — —	8 kor
Félévre	— — — — —	4 "
Negyedévre	— — — — —	2 "

MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON.

A katolikus sajtó.

— **Prohászka Ottokár püspök beszéde a kath. Sajtóegyesület közgyűlésén.** —

A Katolikus Sajtóegyesület azt a nagy érdeket képviseli és szolgálja, melyet maga X. Pius pápa jellemzett legjobban, mikor azt mondta: „Hiába építünk templomokat, hiába tartunk missziókat, hiába alapítunk iskolákat, ha emellett elhanyagoljuk a sajtót”. Mi e nagy kötelességet felismerjük s ez életbevágó feladaton dolgozunk. Fel akarjuk karolni, lábra akarjuk állítani a katolikus sajtót, mert tudjuk, hogy a templomot s iskolát csak így lehet igazán támogatni s a templomba járó s az iskolából kimaradt nemzedéket így lehet a hit számára biztosítani s abban megtartani.

Közgyűlésünk számot ad e törekvéseinkről, a jó sajtó érdekében folytatott propagandáról s az elért eredményekről.

Ami a propagandát illeti, az voltaképpen nép- s társadalomnevelési ügyeket. Rá akarjuk keresztény népünket nevelni a jó sajtónak értékelésére s ezáltal a modern kor egyik legnagyobb igényének megérzésére, azután pedig fel akarjuk lelkesíteni a társadalmat a jó sajtó megteremtésében való közreműködésre s ezáltal a keresztény hit és élet védelmében ki-

fejtendő korszerű tevékenységre. Csak az a társadalom lesz igazán ránevelve a mai kornak harcaira, mely a sajtót a templom s iskola mellett nélkülözhetetlen tényezőnek nézi s a sajtó támogatásából áldozatok árán is a részét kiveszi.

Ez a belátás azonban ez idő szerint nem általános. Hallják ugyan hiveink ez eszméket; rémlik is nekik, hogy itt új kötelezettségek s új feladatok állnak elő, de meggyőződésük még hiányos. Érzik, hogy itt valamit tenni kell, de azt még nem érzik, hogy a fejük forog kockán s hogy nagy veszedelem fenyegeti a szent ügyet. A legtöbbször ugyanis a hit szent örökség, mely rájuk maradt, de nem látják be, hogy az örökségből elásott kincs lesz, ha azt a modern élet nagy forgalmában apró pénzzé nem váltják s ugyancsak a legtöbbször a kereszténység csak nagy mult, melyből azonban ők új jelent nem tudnak alakítani. Ily érzület mellett azután a kooperáció sincs meg, az áldozatkészség sincs meg; a világiak az egyháziaktól várják, a szegények meg a gazdagoktól. A gazdagok közül néhányan adnak is, de egyszersmindenkorra nyújtják oda adományaikat, mialatt a szegények krajcárokkal váltják meg magukat.

Ami azonban ez idő szerint még nincs meg, azon dolgozunk, hogy legyen s dolgozunk abban a reményben, hogy

célt érünk. Nem is kételkedem benne, hogy el is érjük, ha egyre jobban tért foglal a meggyőződés, hogy a sajtóra szükségünk van mint fegyverre ellenfelünk ellen, szükségünk van mint életerőre önmagunk fejlesztése végett, s végre mint az akció szervezése a kereszténység kihatására nézve.

Ami az elsőt illeti, tagadhatatlan, hogy a modern világ legharciasabb intézménye a sajtó s abban a nagy szellemi harcban, hol eszmék s érdekek ütköznek, hol az igazság szemben áll a hazugsággal s a valóság a látszattal s az erkölcs s az eszményiség az ösztönnek s szenvedélyességnek hatalmaival, ott a legkihatóbb s döntő fegyver a sajtó. A számbeli súly nem teszi. Ahogy a hadseregnél sem teszi a szám, ha nincs jó fegyverzet: úgy billen fel a társadalmi életben is a számbeli súly, az értelmi műveltség, az intelligencia, a jó tollforgatás varázsának túlsúlyától.

Az azonban nemcsak mint fegyverre az ellenséges áramlatokkal szemben, hanem mint életszerve van a katolicizmusnak a sajtóra szüksége. A sajtó által vagyunk belekapcsolva a modern szellemi világba, a kerkérdésekbe s áramlatokba, a tudományos, művészeti, bölcséleti s irodalmi világba. Az idő folyik s az élet fejlődik s folyton új gondolatokat, új eszméket s

T Á R C A.

A nagyszabeni urak Mária kongregációjához.

*Te bátor kis sereg, mely most sorakozol
Liliomos zászlók, kereszt jelvény alá,
Te nem félsz, nem remegsz guny s kacaj
zajtától,
Melyet bösz ellenség rád zudít ha hallá,
Hogy kebeledben mindig jellemes sziv lakik,
Atyái hiteért mindent eltérni kész,
S nem lohadt szivedben az ősi buzgalom,
Te hűn megőrizted, mindig ott az egész?*

*Nézd a bösz ellenség miként jár, dolgozik
Ezernyi cselekkel, ádáz szorgalommal
Atyáidnak hitét hogy vesd le, utáld meg,
Mint elavult ruhát, félre hát a lomal!
Tagadd meg azt amit te eddig imádtál
Kenyér szinben rejő édes Istenséget,*

*És többé ne legyen soha, soha míg élsz
Mi eddig szent vala, a kereszt jelvénye.*

*Mindzekér ígér sok-sok földi élet,
Ha kell, sok előnyben részesítnek téged,
Pályádon haladhatsz, sőt hitvesi éltet
Hithagyásod árán vásárolhatsz néked.
„Vallásod láncai már nem korlátoznak,
Világosságban jársz, eddig buta valál,
Az élet üde neked, élvezd hát a jelent,
A bölcs már a földön menyországot
talál.*

*Élni a világban, mintha mindig élne,
Eladni üdvödet hitvány földi bérért,
Dicsérhetnek most bár felvilágosultnak,
— A gonosz ellenség mindzekhez jól ért —
De ha még felébred lelkiismereted,
Rád zudítván majdan ezernyi vádakat
S ha eljött végtére számotkérő halál,
A hitvány félre áll — maradsz aztán
magad.*

*Te bátor kis sereg, téged ármány szavak
El nem csábítanak atyáid hitétől
S minél nagyobb a csáb és gyilkolóbb a gúny,
Lelkesülésed még fokozódik attól.
Kebled az ércpaizs, amelyről törötte
Visszapattan a guny és lehull az
ármány,
Tehetlenségben és éktelen dűbben
Méregbordó átkos fogait csikorrán*

*Fel hát azt a zászlót, a kereszt jelvényét,
Fel hát lobogtatni büszkén és szabadon!
A kis mustármagból terebélyes fa lesz
Hidd el nem sokára, azt én megjósolom,
Kétkedőknek példát gyengéknek adsz erőt,
Lélekben lesz béke, hitben felvirulás,
Mert hol a nevében összegyülekeznek,
Ott van ő, Megváltónk és vele az áldás!*

Prokupek Sámuel.

Oberbauer A. utóda

Budapest, IV. Váci-utca 41.

A legjobb hírnévnek örvendő és legrégebb egyházi szerek, ruhák, zászlók. stb. gyára. — Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

problemákat vet fel, melyek a mai kor eszményei, vágyai s életingerei. Ami él, annak csak a jelenben lehet élnie, ingereit a jelenből kell vennie, indításait a világ modern szükségleteiből fogadnia. Nekünk sem szabad elszigetelődnünk. Az elszigetelődés érzelmeszedés s a végnek kezdete volna; de épp a sajtó lesz az elszigetelődés ellenszere, mert az eszközi a kapcsolatot a hit világa s a modern világ forgataga közt; a sajtó erezetén s idegzetén át történik az ingerváltás s az új elemek s motívumok fölszívása, melyre minden életnek szüksége van, legyen az akár természetes, akár természetfölötti.

Ugyancsak szükségünk van életrel való sajtóra a kereszténység kihatására való tekintetből, arra nézve, hogy akciónkban szervünk legyen. A világ nem kész, hanem fejlődik; a katolikus világ sem kész, hanem a fejlődés törvénye alatt áll s így folyton munkába állít minket; alkalmas intézményeket sürget s várja, hogy szociális s népnevelő befolyásunkat érvényesítsük. Ez az akció folyik abban az apostolkodásban, melyet az egyházi rend fejt ki, de folyik abban a nagy tevékenységben is, melyet a sajtó gyakorol, ebben — a mondhatnám — laikus apostolságban. A sajtó az egyházi apostolságnak laikus kiadása; a sajtó az a modern diakonátus, mely kenyeret szeg, mint a hogy azt a régi diakonátus szegte; mindkettő nem az Ur asztalát, hanem a köznap élet szükségleteit gondozza.

Ami azután föladatunk másik részét, a kath. sajtó megteremtését, fejlesztését s tökéletesítését illeti, abban nehezebben haladunk. Vannak kik szkeptikusnak állnak magával a problémával szemben s kételkednek, hogy lehet-e egyáltalában jó katolikus sajtót teremteni? Rámutatnak arra, hogy túlságosan meg van kötve a szabad mozgásban s minél több a kritika, annál kevesebb a munkása. Szétkintenek a világban s úgy látják, hogy európai színvonalon az egész katolicizmusban voltaképpen csak egy lap áll s az a Kölnische Volkszeitung. Azonban ezt a problémát is jól kell fölláttatunk s nem szabad a kérdés föltevésében sem tuloznunk. Mikor mi jó sajtót emlegetünk, nem azt gondoljuk, hogy a mi organumaink legyenek a sajtó terén az egyetlen s mindent konkuráló hatalom. — sem azt nem gondoljuk, hogy a kath. sajtó technikai s irodalmi szempontból jobb, hatalmasabb legyen a liberális sajtónál, — arról sem álmodunk, hogy oly ütég legyen, mely elnémítsa s leszerelje az ellenséges batteriákat; ezek valóban utópiák volnának; a mi gondolatunk s vágyunk mindezzel szemben csak az, hogy legyen a katolicizmusnak is a kor színvonalán álló, a modern igényeket kielégítő sajtóorganuma. Becsületünk kívánja, hogy ezt lehetségesnek tartsuk, hogy e lehetőségben hívén, annak tetté váltásán dolgozzunk.

Ézt még nem értük el. Bár 20 év óta sok történt e téren is: de még nem állunk ott, ahol kellene. Sok történt ugyan, de nagy dolog nem történt. Sok kis tettet láttunk, de nagy, megváltó tettel nem találkoztunk. A sajtómozgalomnak is van sok tömegembere, van sok kis s közepes embere, de az az „ember”, aki segítene rajta, még nem jött meg, az az ember, ki nemcsak beszél,

nemcsak okoskodik, hanem sok guruló aranya lenne s aki azt a katolikus sajtó céljaira szánná. A nép, a kisember erre nem képes; az egyházmegegyei gyűjtések intézménye ugyan nagy áldásnak bizonyult, de teljesen elégtelen e célra; itt egy nagy tette volna szükség, sok pénzre, melyet csak azok adhatnak, akiknek van. Igaz, hogy cseppekből áll a tenger, de aki hajókázni akar, az nem megy ki a rétre, hogy a harmatcseppeket összegyűjtse, hanem a tengerre, ahol azok már összegyűjtve vannak, mert nem a cseppek, hanem az áramok emelik a hajót. A katolikus sajtó hajóját is a krajcárok mellett, melyeket szívesen veszünk, csak nagy befektetések segíthetik előre, melyeket kérünk s várunk.

Ezeket az idők megnehezedett járásának kell meghoznia! Annak kell a belátást érlelnie s az áldozatkészséget fokoznia. Addig pedig teljesítsük kötelességünket, végezzük munkánkat, abban a reményben, hogy a fejlődés meghozza majd a kizkódás s törekvés útján várt eredményt s megteremti a modern, életrel való, katolikus sajtót.

Bérmálás Brassóban.

Május 31-én a vonat megérkezte után a főpásztor a Szt. Ferenc-rendű névrek zárda iskolájába hajtatott, s ott töltött rövid idő után a gyógyulni vágyó lelki betegekre várakozott a templomunk gyónató székében.

A hívő lelkek boldogan sietnek a templomba.

Az utolsó májusi ájtatosság napja volt.

A papság hosszú menete a templom kapujában várja a főpásztort. Egyszerre csak bezúg hatalmas akkordokkal az orgona, a menet megindul s a hívő lelkek ezrei terden állva fogadják szeretett püspök atyjuk áldását.

Az ima összeolvad a felnőtt lányok kongregációjának szép énekével; a nyugtalan embernek lelke megpihen az oltár előtt, hol a főpásztor az Oltárszentséggel áldását adja híveire.

Még sokáig világos marad templomunk, melyben a jó lelkek sírják ki fájdalmaikat.

Vasárnap június 1. A harang bűgöszavára megnyílnak a templomok ajtai, hogy befogadják azokat, kik terhelve vannak s kik enyhülést akarnak. A tarka színvegyületben, a gyermekek és öregek csoportjában egy érzés ül, egy érzélem tölti be a lelket, a hitnek mélyeséges érzése „a szeretet ereje és ez boldogítja az ifjú gyermeket, vagy elaggott öreget egyaránt.

A gyónató székek körül tisztulni vágyó lelkek várnak.

A főpásztor miséje pontban 8 órakor veszi kezdetét s akkor már alig van hely a templomban.

Az áhitatos csendben, melyben a püspök miséjét kezdte, egyszerre az egyházi énekkar precíz éneke csendül fel.

A szentmise végeztével Pálffy János hittanár lépett a szószékre magával ragadó tüzzel beszélt a kath. ember hitéről, annak mély szépségeiről, mely mellett a modern ember sokszor észrevétlenül elhalad s csak ilyenkor, a kegyelmek nagy

napjain érzi meg s borul le Istene előtt, hogy őt megkövesse s bocsánatát kérje s mennyből alászálló igralom szavában a nyugtalan ember megtalálja lelkének nyugalmát. A kegyelemnek szavai voltak ezek s a kegyelem teremtőföldjére hullva bizvást megteremtették gazdag gyümölcsöket. A szentbeszéd végeztével kezdetét vette a bérmálás szentségének kiosztása. Cirka 600 bérmálkozó várta a Szentlélek Ur Isten erősítő kegyelmét s a plebánia udvar és kert kicsinek bizonyult befogadásukra.

Még az idő is kiderült a mosolygó arcok s mosolygó boldog lelkek láttára, kik ma bérmálkoztak, kik ma bátor harcosává lettek hitűeknek.

A bérmálás végeztével a templom megtelt ismét hívő lelkekkel, hogy a főpásztor utolsó áldásában részesüljenek, ki a templomba visszatérve lelke vágyából a szószékre lépett, hogy főpásztori szavával szóljon a jó atya szeretett gyermekeihez. És szólott, beszélt úgy, amint atya szól gyermekéhez a szeretet megértő hangján, édes beszédjével, hogy vigasztaljon, erősítsen, bátorítson. Erőt öntson a csüggedőkbe, vigasztalást a szomorukba, reményt keltsen a reménytelenekbe, mindnyájunkba, kik e siralom völgyében itt nyavalygunk nagy inségben, kik sokszor eltvedünk, kétségbeesünk, kik sokszor reményt veszünk s Ó, a jó atya, a jó pásztor, biztat, bátorít, vezet, hogy megtaláljuk az utat, melyen haladunk kell célunk, örök boldogságunk felé. A jóságos atya szavát követte a jó pásztor áldása s mikor az orgona zúgása közben távozott a főpásztor templomunkból, lelkünk vitte magával, ígértünket, erős elhatározásunkat, hogy egyházunknak hűséges, bátor katonái leszünk s ha mindentől megfoszt is az élet, egyet sertenlenül őrzünk meg, a mi katolikus hitűnket.

A tisztelő küldöttségek a ragyogó fény sugarban tarka csoportokban várták a főpásztort érkezését, ki boldog mosolyal ajkán és szívében jelent meg a tisztelő küldöttségek fogadására. Elsőnek az egyházközség választmányát vezette dr. Vajna Gábor főgondnok a püspök elé. Klasszikus mélyű beszédben üdvözölte a régen nem látott főpásztort s az egyházközség osztatlan szeretetéről biztosította. A róm. kath. főgimnázium küldöttségét Ágoston Lajos igazgató vezette a főpásztor elé, kivel sokáig tárgyalt a gimnázium életéről. A kath. Kör és Nép-szövetség Szentí Bálint miniszteri tanácsos s pénzügyigazgató vezetése alatt jelent meg, kinek a főpásztor meleg szeretettel fejezte ki köszönetét a kath. mozgalmakban tanúsított lelkes odaadásért. A kath. Oltár- és Nőegylet küldöttsége nevében Semsey Aladár né üdvözölte közvében kedvességgel a főpásztort, ki hasonló örömmel vette tudomásul mindkét kath. egylet lelkes munkásságát s őket kitartásra buzdította. A felnőtt leányok kongregációjának küldöttsége kedvesen lepte meg a főpásztort s áldásával bocsátotta el az ifjú gárdát, mely a kath. mozgalmaknak élető lelkére nőtte ki már eddig is magát s kiknek lelkes működéséhez szép reményeket fűz. A keresztény szocialisták Szalay Lajos titkár vezetésével tisztelegtek a főpásztor előtt, ki nem

csüggedő küzdésre buzdította a még fiatal szakszervezeteket.

A küldöttségek befejeztével, mely majdnem egy óráig tartott, barátságos ebédre gyűlt össze az egyházközség dignitáriusainak megjelenésével a plebána papsága, hogy erőt merítsen a délutáni kedves ünnepségre, a Mária kongreganisták felavatására. Már kora délután ragyogó arcú fehér ruhás lányok boldog gyermekcsoportja gyülekezett a plebána udvarán s a vágyakozás szelid reménysége ült szemükben, a mint élénken, kedvesen beszélgetve tárgyalták egymás közt életük e legboldogabb napját, melyen kongreganisták lesznek.

Ott sorakoznak az udvaron, várják a főpásztort s mikor megindul a hosszú menete, a felavatandók s a felnőtt leányok kongreganisták hosszú menete, melyet a püspök és kísérete zár be, már megvillan a szemekben a könny, a boldogság könnye — hisz kongreganisták — egyébe lesznek a gyermekek, jó szülők boldog gyermekei.

Ezt visszahangozza a templom fala, a szónok, Eröss József kézdívásárhelyi tanár ajkáról, ki megkapó szavakkal festi a Mária kongregációk szellemét, ez cseng fel a felavatandók esküimájából, kik Máriának hű gyermekei akarnak lenni, mert szeretik őt, a jóságos, a szelid, a tiszta Szűz anyát.

És ebbe a meghatóan mélyeséges miliőbe oly megértéssel olvad bele a zárda iskola lágyan simuló éneke, hogy — ha tán soha, tán régen utoljára — összekulcsolódik a kezünk s mi öregek is nedves szemmel ismét imádkozni tudunk, mint egykoron boldogan a boldog gyermekekkel.

Aztán csönd lesz, néma csönd, a püspök beszél gyermekeihez. A megértő hangok megértő szívekhez szólnak, kik letérdelve szegzett szemekkel néznek az áldást osztó főpapra.

Június 2. — a második nap már arany sugarakkal virrad s mosolyog, bár ez a búcsúsás napja. 7 órakor a főpásztor misére jelenik meg s ime egyszerre a zárda növendékek kedves énekkara zeng dalt Máriáról. Ők éneklék végig a misét kedvesen, a gyermeklélek mély érzésével, hisz ők gyermekek, akik szeretnek.

Délben a Szt. Ferenc-rendű nővérek zárdája látta ebédre vendégül a főpásztort egész kíséretével együtt, mely alatt a növendékek aranyos kis énekszámokkal s üdvözlő versekkel köszöntötték a „püspök bácsit“.

De végre is eljött a búcsú perce s a Főpásztor elbúcsúzza a megjelentektől, a növendékek harsány éljenzése közepette ült kocsi s a 2 óra 40 perces vonattal titkára kíséretében Gyulafehérvárra viszsza utazott.

Legyen hát katolikus irodalom!

Öszinte köszönettel tartozom az Élet igen tisztelt szerkesztőségének, hogy fenti c. közleményemre válaszolt, jóllehet — öszintén szólva — nem az adott válasz a fontos (az valóban nem fontos), hanem az, hogy a rendszer, mely mellett ezen egyik legelsőrendű kath. szépirodalmi té-

nyezőnk jelenleg csak tengődik, gyökerében megváltozzék. Ez pedig, a minthogy természetesnek is találom, remélhetőleg hamarosan be is következik. Kénytelen vagyok azonban megállapítani, hogy az adott válasz, cikkemmel nem érdemileg foglalkozik; ezt bölcs felületességgel mellőzi, holott én minden személyes motívum belekeverése nélkül, a tárgyilagosság megingathatatlan alapján mutattam rá a jelenlegi rendszer lehetetlenségére.

Anélkül, hogy törődném azzal, hogy az igen tisztelt szerkesztőség reflektál-e, vagy nem ezen viszonyválaszomra, megteszem neki azt a szívességet, hogy rövidség okából — én is pontok alá foglalom a következőket:

1. Igaz, fontos, hogy az Élet most nem a III-ik, hanem V-ik évfolyamában van; és épen az Életről lévén szó, ez annyival inkább fontos, mert kétséget kizárólag meg lehet majd állapítani azt az időt, amelytől fogva a kötelezőszerű kath. szépirodalmi elvektől való könnyelmű elhajlással, ez a rendszer súlyosan veszélyeztette az Élet szépirodalmi elveinek szigorú tisztaságát. Persze, ha nincsenek elveink, akkor nem is olyan nehéz az elhajlás. Hát ebből a szempontból tényleg fontos tudnunk, hogy az Élet „most az V-ik évfolyamában van“.

2. Arról valóban nem tehetek, hogy vannak, akik a katolikus egyetemesség mélyeséges értelmét nem tudják, vagy nem akarják megérteni és átérzeni. Én nem szeretek és nem tudok megállani a katolikus egyetemesség pusztá teoriájánál. Szeretem és akarom látni és élvezni annak az eleven életben való gyakorlati érvényesítését is; mert hiszen a teoriának is csak akkor van igazi értéke, ha a gyakorlati alkalmazás nem cáfol rá annak elvont megállapításaira. Én előző közleményemben bátorkodtam kifejezni, hogy mit gondolok és vallok katolikus egyetemességnek. Ezen mit se változtat az adott válasznak a lényegben való könnyed átsiklása. Minélfogva egyáltalában nem látom megcáfolva azon meggyőződésemet, hogy igen is vannak olyan írói az Életnek, akik a katolikus egyetemesség szempontjából ép oly vadidegenek, mint a legelsőbb Afrikából idevetődött szerencsen!

3. Én nevekkel, személyekkel nem törődtem, és most se kívánok törődni, bármennyire is csalogat az igen tisztelt szerkesztőség erre a háládatlan mezejére a lényegét elhomályosító eszmecserének. Jelen esetben nagyon is öklömnnyivé zsongorodnak a nagy katolikus érdek mellett a személyek, még akkor is, ha a mai írói nemzedék legelső tollforgatói közé tartoznak is. Nagyon szépen és a nagy mondások erejével hangzik az a kijelentése az igen tisztelt szerkesztőségnek, hogy nem tud összeegyeztetni a — helyzet-katolikusokkal. Hiszen bár úgy csinálná, mint amilyen szépen ezt kijelenti. De itt is értelemzavarban szenved, mert hiszen én épen a helyzet-katolikuság ellen emeltem fel tiltakozó szavamat. Az ellen a katolikuság ellen, mely az adott helyzethez mérten amikor és amennyiben arra épen szükség van, minden különösebb elvi nehézség nélkül szegre tudja akasztani a meggyőződését (bizonyára

azért, nehogy eltaláljon idő előtt kopni); amely egyformán katolikus tud lenni a Világ-ban, a Hét-ben, a Nyugat-ban, és az — Élet-ben! Már engedjen meg nekem az igen tisztelt szerkesztőség, ezeket a distanciákat nem lehet következetes meggyőződéssel a tiszta katolikus világnézet ártalma nélkül áthidalni. Hát kérem, ez a helyzetkatolikuság, az ilyenek a helyzetkatolikusok! És ezek alapján nem nehéz ráolvasnom e rendszer fejére, hogy igenis, a magyar katolikus írók nagyrészenek mellőzésével ilyen helyzetkatolikusokkal csinálja a katolikus szépirodalmat. Arra, a legelsőbb forrásokból szedett méltatlan inszINUÁCIÓRA pedig, mellyel az igen tisztelt szerkesztőség — elég izléstelenül és elég igaztalanul — a „jó állás“-nak ídétlen és visszatetsző alkalmazásával csekélységemet illeti, egyszerűen csak azt felelem, hogy én a katolikus érdekek ápolásából, az azok szerint való meggyőződésből eredő munkából sokkal nagyobb mértékben kivettem a részemet eddig is, mint azok, akik nem is olyan régóta, mellettekesen élnek-halnak a katolikus érdekekért, és szépirodalomért. Kérdem, hol ütközött ki ezekből a katolikus író, a míg az Élet nem volt? A Világ-ban, a Hét-ben, a Nyugat-ban? Van-e olyan kath. ember széles-e Magyarországon, aki ebből a katolikus kiütközésből látott előladdig valamit? Aki látott, előállhat bátran!

4. Az igen t. szerkesztőség túlságosan jóhiszemű lehet magairánt, hogy el tudja hitetni magával azt, hogy minden kath. író, aki írni tud és akar, szívesen karol fel és hogy most is ott vannak azok, akik tudnak és akarnak írni. Ez ugyan olyanformán hangzik, hogy tehát a többi — és még elegenden vannak — kath. írók, a kik valóban meggyőződéses írók, nem tudnak és nem akarnak írni; ezt azonban maga az igen t. szerkesztőség sem hiszi, csak épen, hogy mondja, mert valamit csak kell mondani, amikor — muszáj mondani. Ezzel szemben pedig az igazság az, hogy a többi katolikus írók tudnak írni de nem akarnak írni egy olyan rendszer mellett, amelynek részéről az igazi kath. íróknak, akinek írói elvei nem aggathatók ruhadarab módjára szegre fel — szegről le, csak a mostoha gyermek silány morzsái jutnak! Nem akarok ebbe a kérdésbe most mélyebben belenyulni; elég ebből egyelőre ennyi. Lesz még alkalom ezt a kérdést nagyobb világitásba is belehelyezni. Ennyit is csak azért mondtam, hogy ne ringassa magát az igen t. szerkesztőség abban a sajnálatosan téves hiedelemben, hogy minden kath. író mellette van, aki tud és akar is írni!

5. Nem is hitvallás, de nem is szabad hitvallással torzulnia annak, hogy a katolikus szépirodalmat meglehet ölni! Az ellenben igaz — uti figura docet —, hogy meglehet ölni. Hogyne lehetne. Krisztust is megölték. A világréndszert ölte meg, mely nem tudta és nem akarta megérteni felséges küldetését! Az analógiát nem folytatom. Azokra bízom, akiket illet. Megföggják érteni akár akarják, — akár nem. Ehhez nem kell prófétaí és pláne „erdélyi“ prófétaí ész. Ehhez csak egy kis természetes ész kell, amiért, úgy látom,

nem ártana néha-néha a Királyhágón túlról is ellátogatni egynémelyeknek...

6. Ujós-ujólag kijelenthetem, hogy nem kívácsolni akarok, legkevésbé pedig gyanúsítani, amint azt az igen t. szerkesztőség valótlanul rám fogja. Az igazság elmondása nem gyanúsítás. Erdélyi fogalmaink szerint legalább is nem. Én pedig csak igazságokat mondtam el, sőt annyira vaskos igazságokat mondtam el őszintén és a rám hárulható ódium veszedelmére való tekintet nélkül, hogy az igen t. szerkesztőség az ügynek ilyen nagyúrriasan rövid elintézésével igyekszik elpalástolni zavarát, s ráadásul még azzal is bebiztosítja magát, hogy a „cikkíró válaszára reflektálni nem fog”. Hát én emiatt igazán nem fokok kétségbeesni. Azon megnyugtató tudat mindenesetre kárpótolni fog, hogy sikerült a kath. olvasó közönség egy némán szemlélő és némán elégedetlenkedő nagy részének felfogását, a jelenlegi rendszer iránt hűven visszatükröztetni. És ígérem, hogy ha erre megint szükség lesz, ezt megint szívesen megfogom tenni.

7. Végül pedig: nem volt egészen szerencsés gondolat az adott válasz alá a nagyon is elasztikus „szerkesztőség” szót odabigyesztetni. Mert hát nem lehet tudni, hogy nincs-e ebben a különben tiszteletreméltó társaságban egy-két mélyebben látó ember is, aki esetleg már régebben látja ezeket a nyílt sebeket, de aki nem akart szólni ezideig, mert hát nem proféta és nem erdélyi. De ezek után esetleg szólhat!

Dr. P. Jánosy Béla.

Egy mozaik.

A tavaszi bérmálás keretében ragyogó kis mozaik gyanánt illeszkedett be a harasztosi bérmálás. Miatán Tordán elvégezte a sok tennivalót a Főpásztor, május hó 3-án délután elindult a kíséretében levő papsággal együtt Harasztosra. A fogadtatásnál szinte egymással vetélkedett a nép és intelligencia, hogy minél jobban kimutassa szeretetét és hódolatát a rajongással tisztelt Kegyelmes úr iránt. Bandériumot küldött a Főpásztor elé a község, jól dirigált tüzoltózenekar várta a Püspök urat, két díszkaput is állítottak, hogy ezen ünnepélyességgel is kifejezésre juttassák azt, hogy sokkal nagyobb az öröm, sokkal ritkább és örvendetesebb a püspöklátogatás napja, semhogy benmaradhatna a szívben az ünnepi hangulat. Az első díszkapunál a Kegyelmes Püspök urat Száva Mihály főbíró üdvözölte lendületes beszéddel. A másiknál pedig Miksa Imre nagybirtokos köszöntötte a Kegyelmes urat hazafias, nemzeti érzést liktető tonusban, amely sovén magyar érzésre bizony nem gondolhat igaz magyar, amely érzés nem töltheti be minden becsületes magyar szívet anélkül, hogy ne kelne nyomában, különösen most — szomorúkorodó fájdalom — a jelen miatt. Valláskülönbőség nélkül szorongott a rengeteg nép, meglátszott külsején, viselkedésén, hogy készleges hódolatuk nemcsak az alattvalóit látogató egyházfőjedelmek szól, hanem a fiához jövő szerető Atyának, s ilyenkor a másvallásúak is értik, érzik, hogy itt nemcsak látvá-

nyosság van, hanem újjongó örvendezés s Isten lelkének várása. 51-nek osztotta ki a bérmálás szentségét a Főpásztor. A nemrégén, a Kegyelmes Püspök úr bőkezűsége folytán épült iskolában szép kis ünnepély volt. A kis emberkéek érezték, hogy ki kell tenniök magukért s briliáns módon ment minden. Nem maradt el a jutalom, (—melyre valószínűleg számítottak is —) cukor, kép stb. Azután az egyháztanács és a hivatalnokok tisztelgését fogadta a Főpásztor. Jó benyomást tett dr. Horváth Miklós megyei főügyész megjelenése a tisztelgők között. Mint a megye területén mindenhol, úgy itt is a Kegyelmes úr kíséretében volt dr. Be-tegh főispán. A bérmálás idején a kis, hegyen épült községben ugyancsak hullott az eső és lett elegendő — sár. A Kegyelmes úr jól érezte magát, és e fárasztó utazások közben sem kímélte magát, igen-igen sokat dolgozott. Délután ért véget a harasztosi püspöklátogatás, mikor a Kegyelmes úr Sinfalvára indult el.

T A N Ü G Y.

1913. június 3.

Egy napi út a kultúra mezején, édes érzélem s semmi fáradság nyoma. Pedig éjjel után 2 órától reggel 8-ig csak utazás Gyulafehérvár a cél felé aranyhegyes, de szegényes falumból. Dél előtt 8-tól 1-ig részt vettem a Gyulafehérvárt tartott tantógyűlésen. Istenadta ebéd az időköz. Ismét délután fél 3-tól 9-ig visszautazás s mégis vidám hangulat hat át e pillanatban szobám éjjeli csendjében, hogy ígéretemet nyomban a szerkesztős tanító barátom lapja részére teljesítem.

Mi öntött belénk e napon testvéri érzést, lelkesedést? Az Isten élő szeretete, melyet az irgalmas nővérek templomából vittük a nevelés és oktatás szent csarnokába, a róm. kath. iskolába, hogy a megvitatt eszméket — úgy a saját magunk, mint embertársaink javára s okulására gyümölcsözőtessük. A szeretet eme mustármagját hintette el ezen a napon dr. Kóródy Péter kanonok, a tanítóegyesület ügybuzgó, munkás elnöke üdvözlő megnyitó beszédjében az „Alsófehérvármegyei és Szébenmegyei róm. kath. tanítóegyesületek együttes gyűlésén”. Ez a szeretet száll a lelkek szárnyán a beteg herceg Hohenlohe K.-Egon főesperes-plebános felé, kit dr. Kóródy Péter kanonok helyettesít. Ez a testvéri érzés szólaltatja meg Zomora Dániel preláust, a róm. k. egyesületek tömörülési eszméjének fölkarolására. Beszéljen tovább is a tett, a munka. Bara J. Gyula nagyszombi teréz-árvaházi tanító felolvasást tartott „A gyermek erkölcsi hibáinak orvoslásáról általában”. Orvoslás eszközei: Isten iránti szeretet a gyermekek fejlődéséhez mért ima; bizalom a tanítóhoz; tanító szeretete; jó cselekedetek, tettek feletti gondolkodás, lelkiismeretfelfeltetés, a hibák káros volta, a tettek figyelemmel kísérése, a nagyobb hibáknak a szülőkkel való megbeszélése. Élő példa: ebben a becsületesség, őszinteség s igazság vezéreljen s ha kell, a vesszőtől se riadjunk. Eme tartalmas kidolgozású felolvasását a gyűlés jegyzőkönyvi köszönettel jutalmazta.

Utána dr. Kóródy Péter kanonok, a tanító-egyesület fardadhatatlan elnöke T. M. Foerster paedagógiáját ismertette. Logikus, szakavatott felolvasásban úgy Foerstert, mint annak pozitív tapasztalat bölcsességét s paedagógiai munkáit tömör előadásban fejtegette. A tanítógyűlés a felolvasást viharos éljenzéssel jutalmazta s Schutz alelhök a gyűlés nevében jegyzőkönyvi köszönetet mondott.

Resch P. Rudolf nagyszombi belvárosi tanító bemutatja — „A magyar és német irvoalvasás együttes tanítását a phonomimika segítségével az I. osztályban”. Fellovasás keretében kimerítően ismertette új módszerét, melyet Földes kettős: német és magyar rokonbetű alatt és Cukráz Róza phonomimikájával egyesített.

Nyílik az ajtó s belép azon áldást osztva Erdély lánglelkű Kegyelmes Főpásztor, a gróf Majláth Gusztáv Károly. Lelkes éljenzés.

Elnöklő dr. Kóródy Péter kanonok öngyméltóságát, mint Erdély főtanfelügyelőjét, tanügy barátját s munkatársát szeretetteljesen üdvözli. Kegyelmes Főpásztor az érző szeretet hangján a gyermek lélekkel való odaadó bánásmódot és hivatás-szeretetet köti a jelen voltak szívére és lelkére.

Resch kartárs csinos, praktikus, áttekinthető, szemléltető képet is szerkesztett új módszeréhez s azt gyakorlatilag négy leánykával a gyűlésnek bemutatta. A tanítógyűlés ezért elismerését fejezte ki s dicséző jegyzőkönyvi köszönetet mondott.

Návrádi Magdolna boicai tanítónő Ábrányi Emil Magyar-nyelv című költeményét szavalt. Éljenzés s jegyzőkönyvi köszönet lett a jutalma.

Riszner Ödön gyulafehérvári főgimnáziumi tanár felolvasást tartott: — „Az elemi oktatás feladata a középiskolával szemben”. Ebben a középiskolába kerülő gyermekek hibáit sorolja fel, melyek szórványosan észlelhetők a nyelvi oktatásban, tanulási kedvetlenségben, a munkakövé hiányában, az értelmetlen magofásban, a nyelvi készség fogyatékosságában s a kaparós írásban. Jóakarathangján személyeskedéstől ment, mélyreható felolvasása a közérdek javára s a két iskola módszerének javítása céljából íratott. A gyűlés beható eszmecsere után annak a nézetnek adott kifejezést, hogy csak olyan növendék volna felvehető a negyedik elemi osztályból a középiskolába, kinek a tanító a felvételi minősítést megadja s e tárgyilagossá felolvasásért jegyzőkönyvi köszönetet mondott.

Tizenöt percnyi szünet után Kézdi János gyulafehérvári tanító — „A szülők és tanítók együttes működése a nevelés szolgálatában — felolvasott. Jutalma jegyzőkönyvi köszönet lett.

Elnöklő dr. Kóródy Péter kanonok az egybegyűlt vendégeknek köszönetet mondvá, az együttes tanítógyűlést Jézus szeretet nevében bezárta. A testvéri s kartársi szeretet e napi nemes és gazdag munkáját közebed fejezte be. A tanítógyűlés szellemi részét a jövőre is Jézus szeretete növesse nagyra.

Boica, 1913. június 3-án.

Tombác Vendel,

Névjegyzéke

azon erdély-egyházmezei papoknak, kik az 1913. évi július 7-én kezdődő egyházmegyei zsinaton óhajtanak megjelenni.

I. Hegyaljai kerület.

1. Butyka Sándor szentszéki tanácsos, borbándi plebános.
2. Fuchs Gusztáv tövisi plebános.
3. P. Lorencz Philibert szászsebesi Szent Ferenc-rendi házfőnök, h.-lelkész.
4. P. Pucher Anaklét szentszéki tanácsos, alvinci Szent Ferenc-rendi házfőnök, h.-lelkész.
5. Sántha János magyarigeni pleb.
6. P. Rada György nagyenyedi minorita házfőnök, h.-lelkész.

II. Bányavidék.

7. Hussek Gyula nagyági plebános.
8. Máthé István főesp., abrudbányai plebános.
9. Müller János alesp., boicai pleb.
10. P. Krämer Bonifác körösbányai h.-lelkész, házfőnök.
11. Fülöp János atyai lelkész.
12. Tódor Imre csertéshondoli lelkész.
13. Rak József zalatnai plebános.

III. Barcaság és sepsimiklósi ker.

14. Meisel József apát-főesp., brassói plebános.
15. Székely Károly alesp., sepsiszentgyörgyi plebános.
16. Balogh József brassói főgimnáziumi tanár.
17. Bálint György brassói főgimnáziumi tanár.
18. Korbuly Ignác baróti plebános.
19. Antalii Károly miklósvári lelkész.
20. László Imre türkősi lelkész.
21. Fejér Endre ilyefalvi lelkész.
22. Kozma Imre köröspataki lelkész.
23. Boér Károly törösvári lelkész.
24. Rill Albert brassói káplán.

IV. Alcsiki esp. kerület.

25. Hosszú Ferenc főesp., csikszentkirályi plebános.
26. Kádár József csikmindszenti pleb.
27. Bajna Ferenc szentszéki tanácsos, csikszentsimoncsátószegi plebános.
28. Sas Antal csikszentgyörgyi segédlelkész.
29. Incze Domokos csikszentgyörgyi plebános.

30. Nagy Antal csikszentmártoni plebános.
31. Albert Zsigmond kászonjakabfalvi plebános.
32. Mészáros József nagykászoni.
33. Koncz István alesp., nyug. tusanádi plebános.

V. Felcsiki esp. kerület.

34. Bálint Lajos főesp., csiksomlyói plebános.
35. Kassai Lajos csikszeredai főgimnázium igazgatója.
36. Karácsony József képzőintézeti igazgató
37. Faraó Simon alesp., szépvízi örményszertartású plebános.
38. Kovács Mihály csikszépvízi plebános.
39. Dr. Kászonyi Alajos nagyboldogasszonyi plebános.

40. Dr. Szekeres József csikszeredai plebános.

41. Rész János csikszeredai finev. regens-hittanár.

42. Kovács András képzőint. hittanár.

43. Boga István csikszentdomokosi káplán.

44. Antal József gyimesfelsőlöki plebános.

VI. Erzsébetvárosi kerület.

45. Steinhauer Ferenc főesp., erzsébetvárosi örm. sz. plebános.
46. Dobordán Károly alesp., segesvári plebános.
47. P. Sándor Vitalis Szent Ferenc-rendű atya, medgyesi h.-lelkész.
48. Hortaver Viktor kiskapusi lelkész.

VII. Küküllői kerület.

49. Puskás Gergely főesp., dicső-szentmártoni plebános.
50. Kádár Mátyás véczei lelkész.
51. Varga Sándor szentszéki tanácsos, szőkefalvi plebános.
52. Bors László kerelesszentpáli plebános.

VIII. Marosi kerület.

53. Karácson Márton p. prelátus, apát, főesp., marosvásárhelyi plebános.
54. Pap Tamás alesp., nyárádköszvényesi plebános.
55. Gegő György deményházi pleb.
56. Tallós Jenő marosvásárhelyi káplán.
57. Gróf Toldalagi Samu tekei pleb.

IX. Hunyadi kerület.

58. Jancsó Ernő főesp., piskitelepi plebános.
59. Lány Gyula alesp., hátszegi pleb.
60. Buday János alesp., petrozsényi plebános.
61. Medgyesi János marosilyei lelk.
62. Imre Károly govásdiai plebános.
63. Hoboth József vulkáni lelkész.
64. Csaby-Gyula József Lónyay-telepi lelkész.
65. Jelmann Gyula kudsiri lelkész.
66. P. Kory Ottó szászvárosi h.-lelk.
67. P. Rozsnai Barnabás dévai helyettes lelkész.
68. P. Kassai Kelemen vajdahunyadi h.-lelkész.
69. Fekete János petrozsényi káplán.

X. Kolozsdobokai kerület.

70. Dr. Hirschler József prelátus-kanonok, főesp., kolozsvári plebános.
71. Dóczy Endre alesp., bánffyahunyadi plebános.
72. Kolin István kolozsmonostori plebános.
73. Lőrincz Sándor szászfenesi pleb.
74. Dr. Csáky Benjámín kolozsvári káplán.
75. Márton Béla kolozsvári káplán.
76. Hadnagy János csákigorbói lelk.
77. Dr. Naláczy András szarvaskendi plebános.
78. Olasz András kidei plebános.

XI. Belsőszolnoki kerület.

79. Bárány Lukács c. kanonok-főesperes, szamosujvári örm. szert. pleb.
80. Kopatz Gergely óradnai lelkész.
81. Oláh Antal csicsókeresztúri pleb.
82. Noszkó Béla besztercei pleb.

83. Palikó Ferenc naszódi pleb.
84. Kapatán Márton szamosujvári örm. sz. segéd-lelkész.
85. P. Biró Lőrincz dési Szent Ferenc-rendi házfőnök, lelkész.

XII. Gyergyói kerület.

86. Takó János főesp. ditrói pleb.
87. Miklós István alesp., gyergyóalfalvi plebános.
88. Kiss Dénes gyergyóremetei lelk.
89. Szabó György alesp., gyergyó-szentmiklósi plebános.
90. Görög Joáchim gyergyó-szentmiklósi örm. sz. plebános.
91. Fülöp János szárhegyi s.-lelkész.
92. Péterfi Béla gyalfalvi s.-lelkész.

XIII. Szeben-Fogarasi kerület.

93. Herceg Hohenlohe Károly-Egon főesp., nagyszebeni plebános.
94. Lázár Béla nagyszebeni segédlelkész.
95. Váradi Gyula szerdahelyi lelkész.
96. Prókupek Sámuel nagyszebeni Teréz-árvaházi igazgató.
97. Szóts János tb. főesp., alsóporumbáki plebános.

XIV. Tordaaranyosi kerület.

98. Dr. Balázs András főesp., tordai plebános.
99. Kacza István mezőszegelyi lelk.
100. Magdó Mihály marosujvári pleb.
101. Panajoth Ferenc sinfalvi pleb.
102. Van Mons Alfréd alsójárai lelkész.
103. Fischer Károly Bukarest.

XV. Udvarhelyi esp. kerület.

104. Pál István apát, főesp., székelyudvarhelyi plebános.
105. Sebestyén Mózes t. b. kanonok-alesp., zetelakai plebános.
106. Hadnagy Mihály korondi lelkész.
107. Gazda Dénes alesperes, szovátai plebános.
108. Kiss András oroszhegyi pleb.
109. Orbán János székelykeresztúri lelkész.
110. Oláh Károly székelyszenttamási lelkész.
111. Dezsi Lajos székelyudvarhelyi káplán.
112. Kakucs Ferenc kadicfalvi pleb.

XVI. Kézdivorbai esp. kerület.

113. Oláh Dániel főesperes, kézdivorbai plebános.
114. Bagoly Mihály alesperes, kézdivorbai plebános.
115. Kacsó Boldizsár ozsdolai pleb.
116. Rettegi József esztelneki pleb.
117. Kovács Gergely torjai káplán.

Folytatólagos jelentkezők:

118. György Lázár Máréfalvi pleb.
119. Gáll Tamás Homoródkarácsonfalvi plebános.
120. Kovács János főgimnáziumi tanár Székelyudvarhely.
121. Szabó János főgimnáziumi tanár Székelyudvarhely.
122. Rettegi Géza marosvásárhelyi gimnáziumi igazgató.
123. Asbóth Viktor kézdivásárhelyi házfőnök, tanár.
124. Szikra Lénárd kézdivásárhelyi lelkész.

H I R E K.

Személyi hír. Főpásztorunk Brassó-ból Boros titkár kíséretében június hó 2-án este székelyre érkezett.

A IV. éves papnövéndékek vizsgálata a — medicina Pastoralis-ból kedden, június hó 3-án folyt le püspök urunk elnökle mellett az aula kertjének híres nagy fája alatt.

Céllövő verseny. Az erdélyi róm. k. Státus gyulafehérvári főgimnáziumában a VII. és VIII. oszt. tanulók rendszeres céllövészeti oktatásban részesültek az 1912.—13. iskolai év folyamán. Árkosi Mihály Lajos cs. és kir. 50. gyalogezredbeli főhadnagy vezette nagy odaadással a 42 tanulót. A tanfolyam kiváló eredményt bizonyítja a folyó hó 3-án, kedden délután a katonai lövőtérn megtartott ünnepélyes céllövő díjverseny. A katonai hatóság szíves előzékenységgel kirendelte a zenekart. Hauningger cs. és kir. tábornok vezérőrnagy úr és szapári Baítz Károly 50. gyalogezr. ezredes úr jutalomdíjjal értékes műtárgyakat tűztek ki. A jutalmakhoz járult ezek mellett a m. kir. honvédelmi miniszteriumtól küldött 2 darab ezüst, 5 darab bronzérem, árkosi Mihály Lajos főhadnagy, Lestyán József tanár és az igazgatóság jutalmi ajándéka. A versenyen megjelent

Richter Rudolf cs. és kir. őrnagy úr és a tanári testület több tagja.

1895-ös mintájú katonai fegyverrel S—S lövést tettek a VIII. osztályos tanulók 400, a VII. osztályosok 300 lépésre felállított céltáblákra. A verseny nyertesei a VIII. osztályból: Romanu Éneász, 512 találati egységgel (ezüstérem és a tábornok úr jutalomdíja), Weisz Nándor 336 t. e. (bronzérem és ajándék), Szilágyi Sándor 280 t. e. (bronzérem és ajándék), Cseh Endre 266 t. e. (aj.) és Schmotzer Lajos 231 t. e. (aj.); a VII. osztályból: Csiki József 664 t. e. (ezüstérem és az ezredes úr ajándéka), Bach Richard 568 t. e. (bronzérem és aj.), Lahni Arnold 552 t. e. (bronzérem és aj.), Presia György 520 t. e. (bronzérem és aj.), Pelachi Jenő 504 t. e. (aj.), Hankóti Sándor 486 t. e. (aj.) és Erős Béla 456 t. e. (aj.). A versenylövés befejeztével Kárpis János igazgató buzdító beszédet intézett az ifjakhoz, hálás köszönetét nyilvánította a tábornok és ezredes uraknak, a helyi nemes tisztikarnak az ifjúság céllövészeti kiképzése iránt tanúsított jóindulatáért, főképp a gyakorlatokat már három év óta vezető árkosi Mihály Lajos főhadnagynak az oktatásban való buzgósgáért, a kiképzés mintaszerű, eredményes vezetéseért, végül pedig a nyertesek mellé tüzte a jutalmi érmeket

s kiosztotta az ajándékokat. A tanulóifjúság katonazenészővel példás rendben az intézethez vonult.

A tanulóifjúság céllövészeti kiképzése hasznos, testet, lelket képező s az életre nevelő céltudatos foglalkozás, mert fegyelmezi az akaratot, iskolázza a fegyelmet, edzi a testet, férfias erőt és önértetést ápol az ifjában, leköti érdeklődését, elvonja gondolatait sok káros kedvteléstől. A helyi tisztikar azon nemes tényével, hogy a tanulóifjúság tett céllövészeti kiképzését nagy jóindulattal felkarolta, hasznos szolgálatot tett a nevelés fontos ügyének, amit a nagy nyilvánosság előtt mindnyájan hálásan elismerünk.

Jubiláris hála-ünnepség. Az erdélyegyházmezei papnevelőintézetnek és az erdélyi róm. kath. Státus gyulafehérvári főgimnáziumának ifjúsága a kereszténység felszabadulásának emlékére és tizenhat évszázadon át az emberiség boldogítását célzó munkásságának méltatására a királyi koronázás évforduló napján, 1913. évi június hó 8-án este 6 órakor a főgimnázium tornacsarnokában Jubiláris Hála-ünnepséget rendez, amelyre T. Címet és minden érdeklődőt tisztelettel meghív az Igazgatóság. — Az ünnepi beszédet gróf Apponyi Albert, Magyarország velt vallás- és közoktatásügyi m. kir. minisztere tartja; az éneket P. Felicián, Frigyes Főherceg öfensége udvari papja

Oda

Piski--Petrozsény--Lupény.

Vissza

Szv. 5502 I-III.	Szv. 5504 I-III.	Szv. 5506 I-III.	Szv. 5508 I-III.	Ivszsz. 5554 III.	Szv. 5510 I-III.		Szv. 5501 I-III.	Ivszsz. 5553 III.	Szv. 5503 I-III.	Szv. 5505 I-III.	Szv. 5507 I-III.	Szv. 5509 I-III.	Szv. 5509 I-III.
311	625	1120	429	610	1050	Km.	427	642	829	1059	350	822	—
326	640	1135	444	637	1108	8	414	610	816	1046	337	809	—
335	649	1144	453	643	1117	13	405	—	807	1037	328	800	—
342	656	1151	500	—	1129	14	400	—	803	1032	323	755	—
353	705	1200	509	—	1140	18	352	—	755	1024	315	747	—
402	715	1210	519	—	1153	23	343	—	746	1015	306	738	—
414	727	1222	531	—	1206	30	332	—	735	1004	255	727	—
426	732	1227	536	—	1218	—	329	—	729	1001	253	724	—
443	749	1243	552	—	1239	38	317	—	717	949	241	712	—
507	813	104	613	—	106	44	305	—	705	937	229	700	—
521	827	118	627	—	120	49	251	—	651	922	214	646	—
533	838	129	638	—	132	52	243	—	643	914	206	638	—
554	859	150	658	—	154	57	227	—	627	858	150	621	—
612	916	207	715	—	214	62	213	—	613	843	136	607	—
634	938	229	737	—	236	68	154	—	553	824	117	548	—
637	952	243	751	—	225	74	137	—	536	807	100	531	—
705	1069	300	808	—	307	80	116	—	515	746	1239	510	—
2	1030	315	828	125	323	—	102	—	505	724	1219	457	805
749	1051	334	848	150	343	6	1240	—	445	700	1157	437	742
805	1105	340	902	206	357	9	1227	—	433	643	1143	425	727
816	1114	356	911	217	406	11	1218	—	425	633	1134	416	717
829	1129	409	924	234	419	13	1209	—	417	622	1125	407	706
834	1150	430	945	259	440	19	1150	—	357	557	1105	346	640

Hálókocsik közlekednek:

Budapest keleti p. u.—Bukarest között
(Aradon át).

Budapestről — ind. 2¹⁰ d. u. Bukarestből ind. 5⁰⁵ d. u.

Budapest nyugoti p. u.—Brassó között
(Kolozsváron át).

Budapestről — ind. 9³⁵ este Brassóból ind. 2⁴⁰ d. u.

Budapest keleti p. u.—Piski között.

Budapestről — ind. 9³⁰ este Piskiről ind. 4¹⁷ d. u.

Budapest nyugoti p. u.—Maros-Vásárhely között.

Budapestről — ind. 10⁵⁰ éjjel Marosvásárhelyről ind. 5⁰¹ d. u.

A hálókocsit úgy az I., mint a II. oszt. jeggyel bíró utasok használhatják pótdíj lefizetése mellett, kivéve a brassó—bukaresti viszonylatban a Budapest keleti p. u.—Arad Bukarest között közlekedő hálókocsikat, melyek csak I. oszt. menetjegyekkel vehetők igénybe.

fogja vezetni. — Az intézetek ifjúsága d. e. 9 órákor résztvesz az ősi székesegyházban Püspök Urunk öngyméltósága ünnepi szentmiséjén, amely alatt az énekkar P. Felicián vezetésével Dumont és Witt misénekeit fogja énekelni. — A délutáni ünnepség belépő jegyei: a fentartott díszhelyeken kívül I.—II. széksor 3 K; III.—IV. széksor 2 K; a többi széksor 1 K; állóhely 50 fillér. A tiszta jövedelmet a gimnáziumi kápolna fölszerelésére fordítjuk, amely célra felülfizetéseket és jótékony adományokat hálás köszönettel fogadunk és az évi értesítőben nyugtázunk. — Jegyek előre is válthatók a gimnáziumi igazgatóságnál. — Az ünnepség műsora: 1. Müller: O salutaris Hostia. 2. Witt F.: Sanctus. 3. Ünnepi beszéd. 4. Bogisits: Angyaloknak nagyságos Asszonya. 5. Kügele: Mária dal. 6. Leban J.: Esti dal. 7. Szavalat. 8. Schubert: Hársfa. 9. Schubert: Vadrózsa. 10. Szabados Béla: Hadnagy Uram. 11. Szavalat. 12. Foerster: Fészek. — Mindnyájan nagy várakozással nézünk a főgimnázium impozáns hála-ünnepsége elé, amelyen a szónoklás és énekművészet kiválóságai egyesülnek Isten és az ő egyháza dicsőségére s mindnyájunknak lelki épülésére.

Az első Jézus szíve ájtatosság. Folyó hó 1-én, vasárnap délután 5 órákor volt az első ájtatosság a központban a barátok templomában nagyobb fényvel és ünnepélyességgel. Egész napon át ki volt téve az Oltáriszentség, az adorációt felváltva végezték a papnövendékek s oltáregyesületi tagok. Dél előtt a nagymisét Tamási Áron, nagyprépost celebrálta fényes segédlettel, az énekszámokat pedig a papnövendékek férfikara látta el. Délután az ájtatosságot ugyancsak Tamási nagyprépost végezte. Ájtatosság előtt dr. Szentiványi Róbert theol. tanár tartott gyűjtőhatású szentbeszédet Jézus szívének, e páratlanul nagy szívnek szeretetéről. Kellemesen hatott s szépen illeszkedett bele az ájtatosság keretébe Jézus szíve litániájának négy tónusú szép éneklése. A litánia gyönyörű kidolgozásában, a szöveg és dallam szép együtt érvényesülésében észre lehetett venni a P. Felicián stílusát, aki mindamellett, hogy a jubileumi Konstantin ünnepélyre készíti elő a vegyes kart, szakított magának időt, és a papnövendékek férfikarát betanította dr. Koch szép litániájára és személyesen vezette. Ugyancsak a többi énekszámot a vegyeskar adta elő ugyancsak P. Felicián vezetésével.

Bérmálás a székesegyházban június 8-án reggel 9 órákor kezdődik; utána a kath. elemi iskola zászlószentelése s 11 órákor az iskolában ünnepély lesz.

A papnövendékek Irodalmi Iskolájának záró díszgyűlése. Folyó hó 1-én délután 11 órákor az Irodalmi Iskola záró díszgyűlést tartott nagyobb ünnepélyességgel. A záró gyűléseken szokott beszámolni az ifjú klérus irodalmi iskolai működéséről, szerepléséről s mindarról, ami tartalmat adott egy évnek. A gyűlést Kicsid Géza és Székely Vilmos ügyes hegedű-duettje vezette be. Megnyitó, illetőleg búcsúzó beszédet mondott Stenczel Lajos, az Iskola elnöke. A lelkes beszéd annak a munkának szólt, mely már

itt megkezdődik, s észrevétlenül természetesen kapcsolódik bele az életbe. Az Irodalmi Iskola életéről felolvasott Karda Ferenc főszerkesztő. Ezután egy 8 tagú kar a Loreley-t adta elő, e finom, bájos kis dalt. Majd a főjegyzői jelentést olvasta fel Petres Kálmán főjegyző, statisztikailag képet nyújtott az idén év munkájáról, amely szerint 40 rendes dolgozat érkezett be a főszerkesztőhöz. A pénztári jelentésben Medgyesi pénztáros szép summákról s nagy kiadásokról számolt el, s utódnak a bevételi rovat gyarapodását kívánta. A főkönyvtáros Soó Dénes, a könyvtár helyzetét s gyarapodását jelentette be. E jelentés szerint jelentékeny a könyvgyarapodás adományok révén, amely adományok Vass Albert dr., Miklós Albert hagyatékából és Soóthy Gyula lelkiigazgató, dr. Péter Antal vicerektor s dr. báró Vécsey J. Aurél prefectus urak szíves adományából kerültek ki. A Kápolna élénklése után következett az évközből kifizűzött pályatételek eredményeinek kihirdetése. A kifizűzött tételre beérkezett 13 pályamunka. A tételek közül 3-at a Kegyelmes Püspök úr tűzött ki. 1. Isteni eredetű-e a püskök és pap közti különbség? 20 K. 2. Erdélyi egyházmegye kiterjedése és a milkói püspökség. 20 K. 3. Szabad-e a hitoktatónak fenytetni? 10 K. Beérkezett 3 dolgozat e tételekre: 1-re Soó Dénes IV. 2-ra Karda Ferenc IV. 3-ra Végh Manó III. é.: hármát dr. Péter Antal vicerektor úr: Keresztény alázat és önbizalom, 30 K. Veress Ernő III. é. Erdélyi kath. helyzete 1579—1713-ig 30 K. Karda Ferenc IV. é. Isten létének bizonyítása a célszerűségből 30 K. Kicsid Géza IV. Az iskola a szokott három tételt: Az evang. tört. hitelessége; 20 K. Czincok János III. é. egy predikációs és szépirodalmi tétel. A Hunyadi-induló akkordjai zárták be a gyűlést, melynek végén a jelenlévő Kovács preláus elismerését fejezte ki s bejelentette az Iskola alapító tagjai közé való belépését. Vivant sequentes.

A növényi tej forgalomba hozása. A Riegler Gusztáv kolozsvári egyetemi orvostanár által feltalált növényi műtej értékesítésére egy amerikai tőkeerős társaság megbízásából Th. Lange st. louis-i és S. I. Dawis esikagói gyáros most már másodikban jöttek Kolozsvárra, hogy a feltaláló Riegler professzorral befejezzék a tárgyalásokat. Több napig kísérleteztek, fagylaltot, vaját, tejfölt és egyéb termékeket készítettek a növényi tejből. A megállapodások létrejöttek és így már a közeli hónapokban forgalomba kerül Amerikában a szép reményekkel kecsegtető találmány: a növényi tej.

Érettségi vizsgálat. A csikszederdai r. kath. főgimnáziumban folyó hó 2—4. napjain folyt le a szóbeli érettségi vizsgálat, amelyen Berkes Ottó premontrei kanonok, a keszthelyi róm. kath. főgimnázium igazgatója elnökölt s az erdélyi r. kath. státust Fejér Sándor Csikvármegye alispánja képviselte. A szóbelire állott 23 növendék közül jelesen érett 4, jól 9, egyszerűen 6, 4-et pedig javítóvizsgálatra utasítottak.

A gyulafehérvári állami polgári fiúiskola évvázó nyilvános és magánvizsgálatának sorrendje: Június 10-én délelőtt 8—9-ig a róm. kath. fiúk hittani vizsgá-

lata; 9—19-ig a gör. kel. és izr. fiúk hittani vizsgája. Június 11-én d. u. 2—3-ig a gör. kath. fiúk hittani vizsgálat. Június 12-én délelőtt 9—10-ig a református és ág. ev. fiúk hittani vizsgálat. Június 13-án 8 órától kezdődőleg az évvázó osztályvizsgálat. Június 13-án délután 2 órákor az írásbeli magánvizsgálat. Június 14-én délelőtt 8 órától a szóbeli magánvizsgálat. Június hó 15-én délelőtt 9 órákor háláadó isteni tisztelet és 10 órákor záróünnepély, jutalmak és bizonyítványok kiosztása. A növendékek rajzai és írásbeli dolgozatai osztályvizsgálaton közszemlére lesznek kitéve. A szülőket, a tanügyi barátait és az érdeklődőket ez úton tisztelettel meghívja az igazgatóság.

Szakfelügyelő-látogatás. Koleszár Lajos miniszteri iskolalátogató-szakfelügyelő május hó 21-én látogatóra áll. polgári fiúiskolánkat és szakszerűen megvizsgálva az egyes tantárgyakban elért eredményt a tantestület értekezleten hivatalosan megállapította, hogy a tantestület eredményes munkát végzett, dacára annak a körülménynek, hogy a növendékek 50 %-a románajkú. Átnézte a tanulók (61-en vannak) rajzait, összes írásbeli dolgozatait s úgy a tanítás eredményével, mint az írásbeli dolgozatokkal teljesen meg volt elégedve. Az igazgatói irattárt és rendtartási naplót is teljesen rendben találta és az intézetben nagy rendet és tisztaságot talált.

Iskolai kirándulás városunkba. A marosújvári állami polgári fiúiskola növendékei Müller Róbert igazgató és két tanár vezetésével városunkba is ellátogattak május hó 24-én. A belvárosi állomásnál, ahová Zalánról érkeztek, Eötvös Mihály polgári iskolai igazgató és Gáspár Imre polgári iskolai tanár fogadták az érkezőket, a honnan egyenesen a várba mentek a Batthyánum és a vár nevezetességeinek a megtekintésére. A Batthyány-intézet tudós igazgatója: dr. Szentiványi Róbert theol. tanár lekötelező szívességgel fogadta a kirándulókat és lebilincselő modorával, gyönyörű előadásával és igazán nagy tudásával valósággal megbűvölte hallgatóit. A fiúk is, a tanárok is sokat láttak és hallottak. Gazdag emlékekkel megtelten távozhattak hazánk egyik legkiválóbb bibliothekájából. A gyönyörű magyarázatokért ezúton is hálás köszönetet mondanak a marosújváriak. Megnézték még a püspöki templomot s azután ebédhez ültek. Ebéd után városunk értékes múzeumát tekintették meg, ahol megannyi érdekes római és egyéb emlék van gondosan összehordva, összegyűjtve. Itten Barts Márton múzeumi segédor szolgált szakszerű magyarázatokkal. Még kimentünk a portugál országút mellett feltárt római leletek is, de már akkor nem láthattunk belőle semmit, mert éppen temették. A kirándulókat azután a 7 órás vonathoz kikísérve, abban a reményben búcsúztunk el egymástól, hogy legközelebb mi látogattunk el az ottani sóbányákhoz.

Tanítói új illetmények. A legújabb, tanítói fizetési rendezési törvények alapján Gyerkes Mihály székelyudvarhelyi tanító az állami, községi, felekezeti stb. tanítókat egyaránt közelről érintő, — tanítói fizetések megállapításáról, azok

kérvényezési módozatairól, a nem állami tanítói fizetésekhez megszövegezett kérvénymintákkal és mellékleti űrlapokkal ellátott gyakorlati utasítást állított össze és adott ki tanítói illetmények cím alatt. Szerzőnek már az előző időkben kiadott és az egész országban általánosan használt hasontárgyú munkája nagy szolgálatot tett az 1907. évi államségély kérvények helyes összeállításánál és ez alapon a tanítói fizetés kiegészítő államségélyek gyors megnyerésénél s így ezen munkája is biztosítja, hogy az államségélyt, jelleg különbség nélkül érdeklő új kiadványa az előbbihez hasonló gyakorlati értékű útmutató. Megrendelhető 2 korona, illetve a mellékleti űrlapokkal együtt 3 korona előleges beküldése mellett Gyerekes Mihály ig. tanítónál, Székelyudvarhely. Ajánljuk az érdekelt tanítók, gondnokságok, iskolaszékek meleg figyelmébe.

Konkurzusok. I. A szent Ferenc-rend erdélyi Tartományfőnöksége ezúton is fölhívja a szent Ferenc-rendbe lépni óhajtó azon ifjakat, akik komoly hivatást éreznek a szerzetes életre, hogy kérelmüket július hó 15-ig küldjék be a Rendtartomány főnökséghez, Vajdahunyadra.

Fölvételnek azon ifjak, akik a gimnázium IV. osztályát jeles vagy legalább jó eredménnyel végezték, s orvosi bizonyítvánnyal képesek igazolni, hogy testileg egészségesek, s hittanárunk tanúsága szerint is a szerzetes életre hivatottak. Mindezekhez szükséges szülői beleegyezés, újraoltási, bérmlási bizonyítvány és keresztlevél.

Belépők a próbaév után a Rend kebelében bölcséleti tanfolyamot végeznek, mely fölöleli a gimnázium felsőbb osztályainak egész tananyagát is, azután külföldön végzett tanárok vezetése mellett 4 évi teológiát végeznek.

A Rend munkaköre: hitközségek önálló vezetése; népmisziók, szent gyakorlatok tartása és népiskolák vezetése.

II. A Rend tartományfőnökség, megkönyvitően azon ifjak további tanulását, akik szintén szerzetesek óhajtanak lenni, továbbképzésre olyan tanulókat is fölvész, akik a gimnázium II. vagy III. osztályát jeles vagy legalább jó eredménnyel elvégezték és hittanárunk ajánló levelét fölmutathatják.

Ezen ifjak valamelyik rendházból kijárva végzik a gimnázium osztályait; a IV. osztály után pedig fölvételnek a szerzetes tagjai közé s a gimnázium hátralevő tananyagát s azután a teológiát a Rendben fogják elvégezni.

Akik a jelöltek közé felvételnél óhajtanak, kérelmüket június 25-ig a Rend főnökséghez Vajdahunyadra küldjék be.

Fölvételek korlátolt számban történnek.

A IX. sz. püspöki körlevél a római kongregációk következő határozatait közli: 1. X. Pius pápa mindazoknak, akik augusztus hónapban a bold. Szűz Mária szíve tiszteltére valami ájtatosságot végeznek, 300 szent búcsút, s azoknak, a kik gyónnak és áldoznak, teljes búcsút engedélyez. E búcsút alkalmazható a meghalt hívőkre is. 2. A II-ik határozat megjelöli, hogy az ú. n. privilegiummal ellátott oltároknál milyen mise mondható, hogy búcsút nyerhessen valaki. 3. A III-ik

decreto meghatározza, hogy a votív misét és a halottakért való olvasott misét, amelyeket X. Pius pápa „Divino afflatu” bullájával megtiltott, mikor és milyen körülmények között lehet végezni. 4. Ezután közli a S. C. de discip. Sacramentorum feleletét arra vonatkozólag, hogy lehet-e a szentmisét a templomon kívül magánházakban is végezni s milyen ok kívántatik meg?, 2., hogy magánházakban szükség esetén a kereszttség szentsége kiszolgáltatható-e, 3., hogy a legméltóságosabb Oltárszentséget a pap privátim a beteghez elviheti-e. 5. Közli azon határozatot, amely szerint a mise után mondandó „Obsecro te” kezdetű ima sértetlen maradjon s hozzátoldásokat nem enged meg. 6. A rituále-ba és a halottakról szóló római breviáriumba új rubrika bevételét meghagyja. 7., Ugyazintén néhány ünnepre új „lectio”-t irat elő a breviáriumba. — Ezután közli a püspöki körlevél az erdélyi káptalanban történt személyi változásokat, a bérmlatát, a május 7-én megtartott zsinatvizsgálatok eredményét, Beke Antal kanonok halálát s végül a Jézustársaság nagyszombati rendházának azon kérését, amelyben a lelkigyakorlatok helyének átalakítása végett némi adományt kér a fötszot. papságtól és a tanítóságtól s egyben kijelöli a lelkigyakorlatok sorrendjét a papok és tanítók számára. — A tanítók számára július 15, 16, 17. és augusztus 5, 6, 7-én lesz.

Uj ínevelő-intézet. Csikszerezében a róm. kath. főgimnáziummal kapcsolatban s azzal egyfödél alatt fögimn. tanárok felügyelete mellett teljesen új, modern, villanyvilágítással és vízvezetékkel ellátott ínevelő-intézet nyílik meg folyó évi szeptember 1-én. Az intézethez 66 családi és közalapítvány van kötve. A fizető növendékek havi 26 koronát fizetnek (két-havonként előre), melyért mosdoson kívül (melyről egyelőre a szülők gondoskodnak) teljes ellátást kapnak. Az ételmezés reggelire tej és zsemlye, ebédre: leves, marhahús mártással, főzelék sülttel, vacsora: főzelék sülttel vagy sült ugorkával stb. Jelentkezni az intézet igazgatóságánál lehet akár írásban, akár szóval, de tekintettel arra, hogy csak mintegy 30 fizető növendék vehető fel, tanácsos a jelentkezést minél hamarabb eszközölni. Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál az intézet igazgatósága.

Bérmlás Segesvárt. A főpásztor május hó 30-án délután mégis megérkezett. Sokan járultak a bűnbánat székéhez s megtisztult lélekkel várták a Szentlélek erősítő kegyelmét. 31-én 8 órakor vonult a Főpásztor a valóban ízesen díszített templomba, melynek ajtajánál a papság élén a ker. főesperes fogadta. A főpásztor csendes miséje után, mely alatt az iskolák növendékei énekeltek, pápai áldást osztott. A bérmlás a templom melletti téren, kellemes időjárás mellett történt, 137-en részesültek a bérmlás szentségében. Az utolsó áldás a templomban hangzott el, mely után Kegyelmes Atyánk a hívekhez s zólot meg szokott ékesszó-lással, intvén főképen a híveket a hitük megvallására, s megtartására. Óva őket a hitközönnytől s a hithagyástól. Szívből jövő, s szívhez szóló szavai remélhetőleg állandó, maradandó hatással lesznek a figyelmes hallgatóságra, mely a tágas

templomot teljesen megtöltötte. Ezután az egyháztanács tisztelgését, s hódolatát fogadta, melynek szónoka Fejér József h.-gondnok üdvözölvén a Főpásztort, őszinte, mély háláját fejezte ki a Kegyelmes úr szívjóságáért, hogy fejedelmi bőkezűséggel gyönyörű iskolát épített Segesvárt s hogy lelkipásztorukat esperséggel tüntette ki. Főpásztor Urunk kegyes válaszában örömet fejezte ki, hogy segesvári kedves híveit meglátogathatta, s ismervén az ottani viszonyokat, s az ügynek fontosságát s a jövőre való ki-hatását, szívesen építette fel az új iskolát. Sajnálatait fejezte ki, hogy az egyháztanács érdemes tagja és gondnoka, Fejér Imre onnan eltávozott, de reméli, hogy a hitközség fog találni megfelelő férfit e fontos állásra. Lelkipásztorukat szívesen tüntette ki, mert buzgóságával, tevékenységével szeretetreméltó modorával és tapintatával erre érdemesnek ismeri. Az új s már befejezéshez érő iskola megtekintése után a Főpásztor Ur az állomáshoz hajtott, hogy brassói híveit is felkeresse. A papság, egyháztanács s a hívek rajongó s zeretete kísérték az állomásra, s hálás szívvel vettek búcsút a jó Atyától, kívánván, hogy az Ur Jézus vezérelje áldáshoz útjában, s tartsa meg jó egészségben mindnyájunk örömére.

Köszönet. Az Emke Igazgatósága a papnövelde könyvtára részére megküldötte az Emke negyedszázados történetéről és jubileumáról szóló illusztrált díszműveket. A kitüntető figyelemért ezúton is hálás köszönetet mond a papnövelő intézet előjárósága.

Kirándulás. A gyulafehérvári róm. k. polgári leányiskola 63 növendéke tanító-nők vezetése alatt május 29-én tanulmányi kirándulást rendezett Vajdahunyadra. A tanulságos kirándulást nagyon kedvező időben, kitünő hangulatban tették meg a növendékek. A vasgár gépei, kéményei, kemencéi, dübörgése és a lovagvár romantikus szépsége, az utazás kellemessége, a piskii templomban végighallgatott májusi ájtatosság sokáig kedves emlékek lesznek a kirándulásban résztvevők lelkében. — A kirándulásban kedves útitársak voltak a kunszentmártoni polg. leányiskola növendékei, kik Erdély szépségeinek megtekintésére indultak el szintén tanáraik vezetése alatt. Rév-, Zichy-barlang, Kolozsvár, Marosújvár, Gyulafehérvár, Vajdahunyad, Piski, Déva, Arad voltak megtekintésre szánt helyek. A kedves alföldi testvérek nagyon örültek Erdély szépségeinek.

Nagyszébenben az orsolyák zárdájában június 1-én 32 növendék és felnőtt fogadott örök hűséget edes Szűz Anyánknak, 32 szempár sugározta vissza a szív boldogságát, hogy Mária leányai, a kongregáció tagjai lehettek.

A felvételt megelőzőleg 3 napi lelki magányt tartottak, mely alatt Dánielk József lazarista atya tartott napjában háromszor konferenciákat magyar és német nyelven, nem egyszer könnyet fakasztva a hallgatók szemében. Beszélt az ifjú leányseregnek, de szólott az a felnőtteknek is, lassanként készítve elő a talajt a nemes, a magasztos pillanathoz.

Az exercitium befejeztével szombaton délután a Congregáció kápolnában gyűltek össze a tagok és jelöltek, a mi-

dön ft. Pater rájuk adta a Szentséges Atya áldását, Ki saját szép nagy, művészeti kivitelű arcképét küldte meg a kongregációnak, erre írva rá: „A jubiláló Mária-gyermekeknek ezennel küldöm atyai szent áldásomat”. X. P. p. p. Ennél becsesebb, ennél drágább ajándékot az egyesület nem kaphatott volna.

Az ünnepélyes jubiláris szentmisét vasárnap, június 1-én Danielik József lazarista atya végezte Tóth István igazgató és Szabari Mihály tábóri lelkész segédlete mellett. A kongregáció tagjai, a jelöltek és mintegy 100 növendék vette magához az Édes Jézust.

A felvétel déután 3 órakor volt. Oly szép, oly meglehető volt a tagok felvonulása, fehér ruhában, kék vállszalaggal, fejükön gyöngyvirág koszorú. A fogadalom elmondása és felvétel után remek-szép emléklapot kaptak az új tagok s a jelvényt. Ezután — mintegy bezárólag — a Boldogságos Szűz iránti tiszteletet, szeretetet kötötte lelkükre a jó ft. Pater, s a Jézus szentszive litániáját elimádkozva, végetért a szent ténykedés.

Este 6 órakor a „Jubiláris ünnepség” vette kezdetét. Megélenkiült a zárda. Díszes, szép közönség egészen megtöltötte a fenyő guirlandeokkal gyönyörűen díszített vízgatermet. A tartalmas műsor valamennyi pontja a legszebb eredményről beszélt, mit a felhangzó taps és tetszésnyilvánítás is igazolt. Szépen sikerült az első nyolckezves zongora darab, mely után Pászthy F.-né rövid, de velős tartalmu, gyönyörűen előadott megnyitó beszédét hallgatta a közönség. Majd énekszámok, hegedűs és zongoradarabok nyújtottak élvezetet; szépen sikerült Székál Margit ügyes és nagy gyakorlatról tanuskodó zongoraszáma, ki — mint az intézet volt növendéke, de mint Mária-leány — vett részt a működők közt.

Utolsó pontja volt a műsornak Szent Júlia színdarab. Erről is a teljes elismerés hangján szólhattunk. Meglátszott a szereplőkön, hogy ez nem az első játékuk, oly szabadon, oly könnyedséggel oldotta meg mindegyik feladatát. Különösen jók voltak: Szt. Julia, Félix, Eusbia és atya, Eusebius.

Az egész élvezetes műsor, de különösen az előadott mesés Étlöképek mind az igazolták, mily sok fáradságba kerültek az rendezőknek ez az ügyes, tapintatos és leleményes előadás.

Legyen a buzgó fáradozóknak jutalma: a közönség elismerése — és a boldog leányserg öröme.

Egy magyar gazda kísérletei. Dunántul és a nyugati vármegyékben alig van kiscgazda, a ki ne szuperfoszfátba vetné buzáját és Pozsonymegyében pl. megyei átlagban minden kat. hold szántóföldre 49 kg. szuperfoszfátot használtak el a múlt évben. Pozsony megye és a többi szomszédos megye szuperfoszfát fogyasztása tehát megközelíti Németország óriási műtrágya fogyasztását, viszont pedig az Alföld és a keleti megyék szuperfoszfát fogyasztása még rendkívül csekély. Nem lesz időszerűtlen ebből kifolyólag, ha egy előkelő magyar gazda tapasztalatait az alábbiakban ismertetjük.

Az illető gazda már 10 év óta vet olyan földbe, amelyek csak szuperfoszfátot, de istálló trágyát egyáltalán nem kap. Termései ezen idő alatt folytonosan 10—12

mázsásak voltak úgy a búzából mint a zabból. A múlt évben megint csak szuperfoszfátba vetett búzát aratott, s olyan buja volt gabonája, hogy a megdőléstől kellett félnie. 12 évig nem kapott ez a föld istálló trágyát, s csupán szuperfoszfáttal mindig jobb terméseket adott, mint amintőt szomszédai az istálló trágyával elértek.

Elmondja továbbá azt is, miszerint olvasta, hogy a foszfortrágyázás nem minden talajon és nem minden évben érvényesül. Erre az a válasza, hogy a hol nem érvényesül, ott vagy a munkában van a hiba, vagy a talajban elegendő foszfor sav van. Ilyen talaj azonban vajmi kevés van az országban. Ajánlja, hogy káliszegény, különösen homok talajoknál ne egyedül szuperfoszfát, hanem 40 százalékos kális is alkalmaztassék, de csak kis-erletképen egy-egy holdon és humuszszegény talajon. Agyag talajon azonban, ha az okszerűen műveltetik, a szuperfoszfát egymagában alkalmazva is nagy terméstöbbleteket eredményez.

A gyulafehérvári városi ipariskola az ipariskola helyiségében folyó évi június 8—12-ig bezárólag tanonc-munkakiállítás rendez, melyre a nagyérdemű érdeklődő közönség tisztelettel meghívatik. A kiállított munkák fentjelzett napokon délelőtt 9—12-ig és délután 2—5-ig megtekinthetők. Az igazgatóság.

Templomok, oltárok, szószékek festését és aranyozását elvállalja a legjobb kivitelben és jutányos árban

URBÁNSZKY FÜLÖP műfestő
KOLOZSVÁR, Sörház-u. 2.

Költségvetést, új tervek készítését díjtalanul elvállalalom.

o Erdélyi o hegyi borok

Erdély egyik legrégebbi kezesztény cégénél ::

Keleti L.

szőlőbirtokos és bor nagykereskedőnél kapható ::

Szászsebes o
Szeben m.

Ára hektoliterenként :

1912. évi zamatos erdélyi fehér asztalibor K 65.—

1911. évi zamatos erdélyi fehér asztalibor K 78.—

1911. évi marosmenti finom fehér bor, erős K 85.—

1905. évi pecsenyebor, fehér, finom, erős . . K 95.—

Legfinomabb erős erdélyi hegyi fajborok .

Ó Rizling, fehér . . K 100.—

Ó Som ” . . K 110.—

Ó Muskotály fehér . . K 120.—

Ó Burgundi vörös . . K 100.—

Megrendeléseket utánvét, hitelképes egyenként 3 havi hitel mellett, általam kölesön adott (vagy megrendelő saját hordójában) 56 literen felüli hordókban teljesítik, mely hordókat 8 héten belül tisztán és sértetlen állapotban bérmentve visszaveszek. 100 literen aloli megrendelésnél az árak literenként 2 fillérrel magasabbak. Postai mintadolozókban 1 decis mintákat darabonként 60 fillér levelbélyeg beküldése ellenében franco küldök. Posta és vasútállomás : SZÁSZSEBES.

Hinger József

asztalos mester Gyulafehérvár

Széchenyi-utca 10. sz., (saját ház) a Jickeli-fele vasraktárral szemben

K épület munkát, festett, masszív és furnéros butormunkát,
É portálé és boltberendezést, úgyszintén javításokat is elfogad. Szállit és lerak tölgy és bükkparketát. Árjegyzék szerint vendéglői, irodai és ebédlőszékeket, tükröket méret szerint. Raktáron tart minden fajta fakoporsókat is.

Lelkiismeretes és pontos kiszolgálás. — Szolid árak. Tervrajzok díjtalanul készíttetnek.

Ruzsinszky Béla

géperőre berendezett
oltárépítő műhelye
PÉCS, MAJLÁTH-U. 25. SZ.

Megbízható katolikus cég!

A pécsi orsz. kiállításon az iparművészeti
társulat által arany éremmel kitüntetve.

Készít és elvállal
mindennemű templom berendezési és fel-
szerelési tárgyak, u. m.:
oltár, szószék, gyóntató-
szék, templompadok,
szentély-korlát és egyéb
felszerelési tárgyak készi-
tését, szállítását, régi
oltárok aranyozását és
átalakítását.

Pontos rajzzal és költségvetéssel
készséggel szolgátok.

Több kisebb méretű vagy több na-
gyobb megrendelésnél személyes
megjelenés.

Lelkiismeretes kiszolgálás!

Több elismerő nyilatkozat!

Püspöki Lyceumi Könyvnyomda

bérlő SCHÄSER FERENC
KÖNYV- és PAPIRKERESKEDÉS, KÖNYVNYOMDA
KÖNYVKÖTÉSZET — GYULA FEHÉRVÁR.

Ajánlja dúsán felszerelt raktárát mindennemű irodai
cikkeken, író- és fogalmazványpapirosokban, stb.

Teljes irodaberendezések modern amerikai rendszerben.

Egyházi nyomtatványok

mindig raktáron vannak és azonnal szállíthatók.

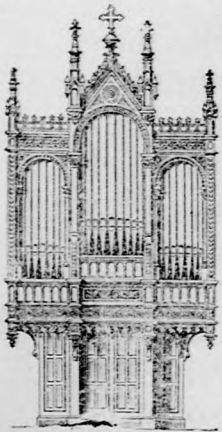
**Készít Mű- és ujságnymást
különös versenyképes árban**

Mindennemű nyomtatványok a modern igényeknek megfelelően.

Minden — bárhol és bárki által hirdetett könyv, zenemű vagy folyó-
irat általam eredeti áron beszerezhető. Árjegyzék és költségvetés ingyen!

Boda József orgona- és harmonium-építő CSIKTAPLOCÁN.

Van szerencsém a főtiszt. papság és m. t.
egyháztanács tudomására hozni, miszerint
orgona- és harmonium-építő

műhelyemet

teljesen ujjonnan
rendeztem be, minek
utánna módomban áll a
legnagyobb szabású
orgona-építést is
elvégezni. Bárminemű
javításokat átalakításo-
kat jutányos árban,
pontosan eszközölök.

A n. é. közönség pártfogását
kéri, kiváló tisztelettel

Boda József orgona- és harmonium-építő
CSIKTAPLOCÁN.

ALAPITVA 1898.

ALAPITVA 1898.

Valóban jó

és szépen égő

méhviaszgyertya

4 kilótól kezdve bérmentve
kapható

Dokupil Lajos
viaszgyertya gyárosnál
NAGYLÉVÁRDON.

(Pozsonymegye.)

Nagyobb vételnél 15—20%
árengedmény.

Árak kilónként:

2-40 K., 3-20 K., 4 K., 5 K., II.